

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Lenkou Kaniovou v právní věci žalobkyně: **E. B.**, zastoupena JUDr. Alešem Dvouletým, advokátem se sídlem Londýnská 674/55, Praha 2, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, zastoupen JUDr. Adamem Rakovským, advokátem se sídlem Václavská 316/12, Praha 2, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I) Metrostav Vackov a. s.**, se sídlem Koželužská 2450/4, Praha 8, zastoupen Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, **II) Goedel s. r. o.**, se sídlem Vrbčanská 2074/6, Praha 10, **III) B. K.**, **IV) artpatent, advokátní kancelář s. r. o.**, se sídlem Dukelských hrdinů 976/12, Praha 7, **V) H. V.**, zastoupena JUDr. Viktorem Rossmannem, advokátem se sídlem Senovážné náměstí 1464/6, Praha 1, **VI) J. Š.**, **VII) Mgr. Z. P.**, **VIII) L. P.**, **IX) Ing. R. P. K.**, **X) Mgr. I. L.**, **XI) K. Z.**, zastoupen Mgr. Štěpánem Ciprýnem, advokátem se sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2, **XII) Hlavní město Praha**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 2, Praha 1, zastoupeno JUDr. Janem Nemanským, advokátem se sídlem Těšnov 1059/1, Praha 1, **XIII) Městská část Praha 10**, se sídlem Vršovická 1429/68, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 3. 2018, č. j. SPU 124998/2018 a č. j. 125006/2018, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osob zúčastněných na řízení I), V), XI) a XII) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2020, č. j. 10 A 64/2018 – 262,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení XII) **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Osobě zúčastněné na řízení XII) **se u k l á d á** zaplatit ve lhůtě **15 dnů** od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Prvním napadeným rozhodnutím žalovaný prohlásil za nicotné rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha (dále jen „pozemkový úřad“) ze dne 27. 12. 2012, č. j. PU 1112/12. Tímto rozhodnutí pozemkový úřad mimo jiné rozhodl dle §

9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), že žalobkyně je vlastnící pozemků p. č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X a X, vše v k. ú. Ž. (pozn. NSS: posledně uvedený pozemek dle katastru nemovitostí neexistuje, měl být vytvořen rozdělením pozemku p. č. X). Druhým napadeným rozhodnutím žalovaný prohlásil za nicotné rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 13. 12. 2012, č. j. 721/12. Tímto rozhodnutím pozemkový úřad mimo jiné dle § 9 odst. 4 zákona o půdě rozhodl, že žalobkyně je vlastnící pozemků p. č. X, X, X, X, X a X, vše v k. ú. S.. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně o vydání shora označených pozemků ve stanovené lhůtě nepožádala a zároveň je zcela nesporné, že ve vztahu k pozemkům v majetku původního vlastníka J. M. B. žalobkyně není oprávněnou osobou ve smyslu § 4 odst. 2 zákona o půdě, neboť není jeho neteří (jak je uvedeno v rozhodnutí pozemkového úřadu), nýbrž toliko závětní dědičkou JUDr. J. B., bratra původního vlastníka. Rozhodnutí o předmětných nemovitostech tak nespadlo pod rozhodovací pravomoc pozemkového úřadu, neboť ten je oprávněn rozhodnout jen o vlastnictví oprávněné osoby. Tato vada rozhodnutí pozemkového úřadu je tak závažná, že jej dle žalovaného činí nicotným.

[2] Proti napadeným rozhodnutím se žalobkyně bránila žalobou. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným rozsudkem obě rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný dle městského soudu nezvrátil závěr pozemkového úřadu, že žalobkyně podala tři žádosti, na jejichž základě bylo možné o dotčených pozemcích rozhodnout. Ani pokud by žalobkyně nebyla oprávněnou osobou, nebyla by dle judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí pozemkového úřadu nicotná z důvodu nedostatku pravomoci. Osoby dotčené rozhodnutím pozemkového úřadu nadto měly možnost podat proti rozhodnutím o vydání pozemků žaloby dle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, čehož také využily. Nezákonná rozhodnutí pozemkového úřadu je možné odstranit především touto zákonem předvídanou cestou.

[3] Rozsudek městského soudu napadl žalovaný a osoby zúčastněné na řízení I), V), XI) a XII) kasační stížností.

[4] Osoba zúčastněná na řízení XII) ke kasační stížnosti připojila návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Jako důvod pro přiznání odkladného účinku uvádí, že dle informací z trestního řízení vedeného u městského soudu pod sp. zn. 45 T 9/2019 byla část neoprávněně získaného majetku žalobkyni zajištěna, neboť mimo jiné i předmětné pozemky aktivně rozprodávala prostřednictvím anonymních akciových společností. Pozemky osoby zúčastněné na řízení XII) byly znaleckým posudkem oceněny na částku 70.703.360 Kč. Vzhledem ke znovuoobnovení původních rozhodnutí hrozí, že pozemky budou před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu převáděny a s ohledem na dobrou víru nabyvatelů již budou pro osobu zúčastněnou na řízení XII) definitivně nedosažitelné. To byl také důvod blokace již převedených pozemků v trestním řízení. S ohledem na minulé jednání žalobkyně zde není pouze obava, ale dokonce reálný předpoklad vyvedení pozemků do majetkové sféry jiných osob. Jedná se navíc o pozemky na území hl. m. Prahy, které jsou pro osobu zúčastněnou na řízení XII) nenahraditelné a nepostradatelné.

[5] Účastníci řízení ani ostatní osoby zúčastněné na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku ve stanovené lhůtě nevyjádřili.

[6] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej ale může na návrh stěžovatele přiznat a užije přitom přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku. Naproti tomu u opravných prostředků mimořádných, mezi něž spadá i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. IV. ÚS 581/06). Odkladný účinek tedy představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku.

[8] Újma, která má hrozit žadateli o přiznání odkladného účinku musí být vzhledem k jeho poměrům nikoliv bagatelní, nýbrž významná do té míry, že umožňuje prolomit pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56). Pakliže vyjde najevo, že přiznáním odkladného účinku by moha utrpět újmu jiná osoba, je nutné vážit intenzitu této újmy s újmou hrozící žadateli v případě jeho nepřiznání. Zákon preferuje ochranu jiných osob, neboť stanoví, že návrhu lze vyhovět pouze tehdy, jestliže by újma hrozící žadateli byla oproti újmě hrozící jiným osobám nepoměrně větší.

[9] Hrozící újma tvrzená osobou zúčastněnou na řízení XII) spočívá výhradně ve skutečnosti, že žalobkyně by (v případě, že bude opět zapsána do katastru nemovitostí jako vlastníka předmětných pozemků) mohla s těmito pozemky volně disponovat a případně je převést na třetí osoby. Takto nastíněnou hypotetickou hrozbu lze nicméně v obecné rovině posuzovat také optikou obrácenou. Také osoba zúčastněná na řízení XII) může nyní (a v případě přiznání odkladného účinku i v průběhu řízení před kasačním soudem) dotčené pozemky převést na jinou osobu. V takovém případě by naopak hrozila nezanedbatelná újma žalobkyni.

[10] Osoba zúčastněná na řízení XII) odkazuje dále obecně na několikaset stránkové dokumenty z trestního řízení vedeného proti třetím osobám, které z pozice úředních osob stály za rozhodnutími pozemkového úřadu o vydání pozemků mj. žalobkyni. Z nich dovozuje, že žalobkyně předmětné pozemky aktivně rozprodávala prostřednictvím anonymních akciových společností. Tento odkaz nicméně blíže nespecifikuje.

[11] Z informací z trestního řízení ovšem především nevyplývá, že by žalobkyně ve větším měřítku rozprodávala přímo vydané pozemky. U nyní řešených pozemků tak nečinil nikdo z restituentů, z přímo vydaných pozemků byly prodány třetí osobě pouze pozemky p. č. X a X v k. ú. S. za cenu odpovídající znaleckému posudku. K rozsáhlejšímu

zcižování ve prospěch třetích právnických osob dle informací z trestního řízení došlo pouze u vydaných náhradních pozemků, u nichž byl do katastru nemovitostí po jejich vydání zapsán jako vlastník Ing. Z. Č. (třebaže jako společný zástupce restituentů).

[12] Naopak, dokud byla jako vlastník daných pozemků v katastru nemovitostí vedena žalobkyně, byly v trestním řízení dotčené pozemky zajištěny jako výnos z trestné činnosti (u pozemku p. č. X je tomu tak zřejmě i nyní). Ani v případě, že bude vlastnictví žalobkyně opětovně do katastru nemovitostí zapsáno, bezprostřední převod těchto pozemků patrně možný nebude.

[13] Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení XII) odkladný účinek nepřiznal.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že výrok o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[15] Vzhledem k tomu, že podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, poplatkové povinnosti a osoba zúčastněná na řízení XII) nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek hradit, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. Soudní poplatek ve výši 1.000 Kč je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatel zašle zpět Nejvyššímu správnímu soudu), případně v hotovosti na podkladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno, závazný variabilní symbol pro identifikaci platby: 1010415020.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu